

наукового ступеня кандидата біологічних наук: Л.І. Гребеник "Вивчення міжмолекулярних взаємодій протипухлинних препаратів (ТіоТЕФа, проспідина, доксорубіцина, фарморубіцина) з деякими структурними компонентами нуклеїнових кислот та білків методом мас-спектрометрії" (спец. "Біофізика"); Л.О. Прімова "Хімічний склад препаратів каротину вітатону і вітадепсу та їх вплив на ріст і деякі показники обміну речовин в організмі курей в постнатальному онтогенезі" (спец. "Біохімія").

Вагомий внесок у становлення і формування кафедри, як структурного підрозділу університету, внесли своєю повсякденною працею зав. лабораторією Качанова А.А., старші лаборанти Святашова Н.Л., Будник А.І., Бугайова О.Є., Волкова Т.І., Старцева В.Г., лаборанти Міненко О.А., Савченко Л.В., препаратор Карабута Г.І.

За досягнуті успіхи у викладанні біохімії і фармакології доцентам І.Ю. Висоцькому, Р.А. Храмовій і Б.О. Гарбарцю наказами ректора університету неодноразово оголошувалися подяки.

Колектив кафедри не зупинється на досягнутому, не дивлячись на труднощі сьогодення, є в постійному творчому науковому пошуку, працює над удосконаленням наявних і введенням нових, більш сучасних методів і форм навчального процесу, і робить свій внесок у підготовку майбутніх лікарів і науковців як для Сумської області, так і для України вцілому.

КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ АНАТОМІЇ, ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

В.З. Сікора

Історія кафедри нормальної анатомії, оперативної хірургії та топографічної анатомії медичного факультету Сумського державного університету (СумДУ) тісно пов'язана з історією факультету. 15.06.1992 р. наказом ректора Сумського фізико-технологічного інституту за № 109 було відкрито медичний факультет з підготовки фахівців за спеціальністю "Лікувальна справа". Для розміщення факультету рішенням Сумської обласної Ради було виділено навчальний корпус та два гуртожитки в мальовничому місті Сум - районі Басівського парку на березі річки Псел.

Кафедра анатомії людини була однією з перших кафедр, що відкривалися на факультеті. Датою народження кафедри слід вважати 1 вересня 1992 р., коли до навчання на I курсі приступили 150 вітчизняних та 70 іноземних студентів із країн далекого зарубіжжя. На завідування кафедрою було запрошено з м. Києва ученицю провідного анатома

України, професора І.І. Бобрика, доктора медичних наук Олену Олександрівну Шевченко. Практичні заняття проводили 4 викладачі: кандидат медичних наук А.Б. Сухарев, кандидат медичних наук Т.П. Бинда, лікарі м. Сум С.В. Волков та В.П. Петренко. Оскільки на кафедрі викладалася гістологія, цитологія та ембріологія, то до названих вище викладачів приєдналися викладачі цього предмета, кандидат медичних наук Г.І. Мардар та лікарі Т.П. Белих і С.І. Крупська. Викладання остеології та артросиндесмології проводилося з використанням анатомічних препаратів кісток та їх з'єднань, що були надані кафедрами сусідніх медичних вузів Полтави, Вінниці, Харкова, Києва. У листопаді 1992 року до викладачів кафедри приєднався анатом з Полтави, доцент О.О. Устянський. Кафедра отримала також тотальний судинно-нервово-м'язовий препарат для викладання міології. Було налагоджено постачання препаратів внутрішніх органів з патологоанатомічного відділення Сумської міської лікарні №5. Кафедра придбала музейні та анатомічні таблиці.

У 1992-1993 році кафедра базувалася на 3-му та 4-му поверхах теоретичного корпусу медичного факультету і мала на той час 3 навчальні кімнати, секційну залу, лабораторії та допоміжні приміщення. У березні 1993 року до колективу кафедри приєдналася гістолог, кандидат біологічних наук Л.В. Васько. Викладачі та студенти активно залучилися у підготовку навчальних анатомічних препаратів та таблиць. За перший навчальний рік були виготовлені навчальні препарати внутрішніх органів, ЦНС, м'язів та інше. Було виготовлено більше 200 таблиць. Перший державний екзамен з анатомії приймала комісія у складі д-р. мед. наук О.О. Шевченко, доц. О.О. Устянського (екзаменатора) та членів комісії, професорів М.М. Капліна та М.Г. Кононенка. Екзамени проводилися з використанням анатомічних препаратів окремих органів та тотального м'язово-судинно-нервового препарата.

1993-1994 навчальний рік кафедра розпочала в новому морфологічному корпусі. Цьому передувала робота щодо оснащення секційних залів типовими секційними столами. Ванни з нержавіючої сталі для зберігання трупів виготовило СНВО ім. Фрунзе, музейні шафи - підприємство "Сумимеблі". Для лабораторії електронної мікроскопії на Сумському заводі електронних мікроскопів було придбано 2 сучасних електронних мікроскопи, вакуум-універсальні прилади, мікротомі. Штат кафедри поповнили досвідчені анатоми: доктор медичних наук В.З. Сікора та кандидат медичних наук В.Ю. Льїн, лікарі І.В. Болотна та Л.Г. Сулім. Розпочалася підготовка для відкриття курсу оперативної хірургії та топографічної анатомії.

З 21 травня 1994 року кафедру очолює доктор медичних наук, професор В.З. Сікора, курс оперативної хірургії та топографічної анатомії - кандидат медичних наук, доцент В.Ю. Ільїн, син видатного анатома з світовим ім'ям, професора Мельмана Юхима Петровича.

З 1999 року курс цитології, гістології та ембріології ввійшов до складу кафедри патологічної анатомії. У наш час на кафедрі працюють: проф. В.З. Сікора, доц. В.Ю. Ільїн, доц. О.О. Устянський, доц. В.І. Полякова, канд. мед. наук Г.Ф. Ткач, старші викладачі І.В. Болотна та Л.Г. Сулім.

Навчальний процес проводиться в 2 секційних залах. Створено своїми руками анатомічний музей, обладнано власний комп'ютерний клас на 12 місць, працюють лабораторії електронної мікроскопії, спектрального аналізу, гістологічна лабораторія.

На кафедрі навчаються студенти 1-4-го курсів медичного факультету, які вивчають 2 дисципліни: анатомію людини та оперативну хірургію з топографічною анатомією. Створено добре забезпечену навчальну базу, яку обладнано найсучаснішими засобами. У навчальний процес упроваджені "ділові ігри", самонавчальні та перевіряльні комп'ютерні програми. Видано 2 навчальних посібники з грифом МОЗ України. Надруковано 48 найменувань навчально-методичної літератури, оформлено 94 стенди.

Колектив кафедри вивчає морфогенез внутрішніх органів і кісткової системи в умовах дії несприятливих екологічних чинників Сумщини. В 1995 році захищені докторська дисертація Г.І. Мардар, в 2001 році - кандидатська дисертація В.І. Полякова, в 2002 р. - кандидатська дисертація Л.І. Кіптенко. В 2003 р. - кандидатська дисертація Г.Ф. Ткача, в 2005 р. - кандидатська дисертація М.В. Погорелова. Викладачами опубліковано 79 наукових праць у фахових журналах України та за кордоном. Брали участь у 11 міжнародних та 43 вітчизняних конгресах, з'їздах, конференціях. Для підготовки майбутніх спеціалістів на кафедрі працює науковий студентський гурток. Студенти М. Погорелов і О. Кононенко в 1999 році зайняли почесне третє місце на конкурсі студентських наукових робіт. У 2001 році на базі кафедри проведена Українська студентська наукова конференція з морфології.

Наші студенти активно беруть участь у республіканських олімпіадах: 1996 рік - II місце, 1997 рік - I і III місця, 1998 рік - I та II місця, 1999 рік - I та III місця, 2000 рік - два перших місця, 2002 - II місце. В 2002 р. - II місце, в 2003 р. - I місце, 2004 р. - I місце, 2005 р. - III місце. В 2002-2004 роках на базі кафедри вперше були проведені республіканські предметні олімпіади з оперативної хірургії та топографічної анатомії, де наші студенти завжди посідали I-II місця.

Студенти надрукували 88 робіт, здійснили 156 доповідей на підсумкових конференціях факультету.

У наукову та навчальну роботу 18 вузів України впроваджені наукові розробки викладачів кафедри.

Завідувач кафедри тричі нагороджений грамотою Міністерства науки і освіти України та Почесним знаком "Відмінник освіти України".

ИСТОРИЯ СОЗДАНИЯ И РАЗВИТИЯ КАФЕДРЫ ПЕДИАТРИИ № 1 СумГУ

А.И. Смиян, С.В. Попов

Появление кафедры педиатрии № 1 тесно связано с поступательным ростом и развитием медицинского факультета Сумского государственного университета. Истоки нашей кафедры лежат в 1994 г., зимой, когда на базу Сумской городской детской клинической больницы впервые пришли студенты-медики для изучения курса «Пропедевтики детских заболеваний». Тогда кафедра педиатрии носила название кафедры детских болезней, а костяк ее и тогда составляли нынешние преподаватели. Это были доцент, кандидат медицинских наук, Александр Иванович Смиян, ассистенты – Татьяна Парфеньевна Бында, Сергей Витальевич Попов, Петр Иванович Сичненко, все кандидаты медицинских наук. Первым заведующим кафедрой был проф. В.Э. Маркевич. Студенты изучали «Пропедевтику детских заболеваний с курсом ухода». В городской больнице помещений у кафедры было немного, учебные занятия проходили в игровых комнатах отделений. Но отношения с врачами и с главным врачом – на то время Н.А. Артюхом – были хорошие, возникающие трудности, без которых становление нового не обходится, всегда решались быстро. Сотрудники кафедры сразу включились и в практическую деятельность – доцент А.И. Смиян проводил консультации, а ассистенты курировали больных. Ассистенты: С.В. Попов и П.И. Сичненко брали дежурства в отделении реанимации, а Т.П. Бында в приемно-диагностическом отделении обласной детской больницы и, тем самым, повышали свой уровень опыта и знаний. В 1995 году количество сотрудников кафедры увеличилось. После защиты диссертаций на соискание ученой степени кандидата медицинских наук ассистентами стали Елена Константиновна Редько и Игорь Эдуардович Зайцев. В 1998 году защитила диссертацию и была зачислена ассистентом Оксана Константиновна Романюк.

Дальнейшее обучение студентов требовало создание курсов «Факультетской педиатрии» и «Госпитальной педиатрии». Для этого с 1995 года необходимым оказался переход части сотрудников в